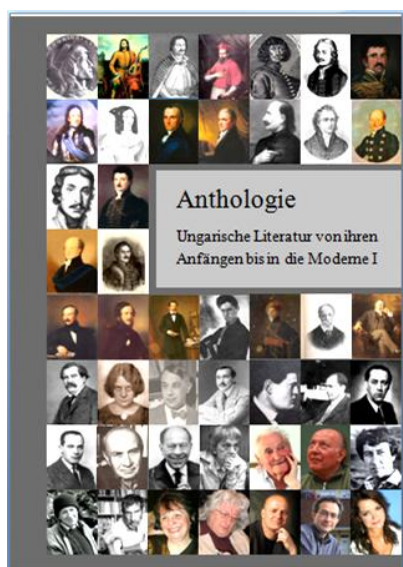

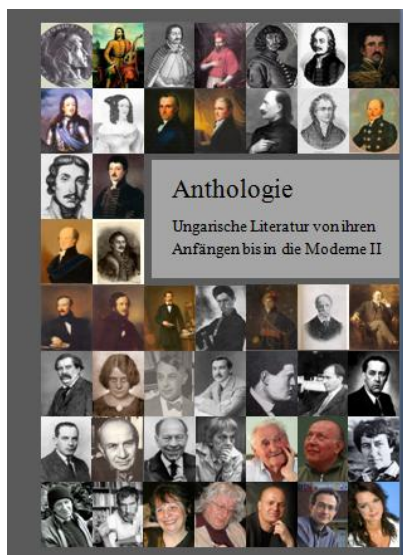
Bartal Klára Linda

Bécsi Egyetem, Finnugor Tanszék

Magyar irodalom bécsi kiadásban

2016 tavaszán a Bécsi Egyetem Finnugor Tanszék előadóinak és hallgatóinak köszönhetően egy olyan kétnyelvű antológia látott napvilágot, amely a tanszék hallgatóinak nemcsak tankönyvként szolgál, hanem egyszerre két nyelven, magyarul és németül mutatja be és rendszerezi a magyar irodalomtörténet kiemelkedő alkotásait. Ezáltal a mű a kétnyelvű oktatásban segédanyagként vagy az egyéb szóróanyagban élők számára is használható.

Az ötlet (projekt) Seidler Andrea professzor asszony nevéhez fűződik, aki többéves tapasztalata után úgy gondolja, hogy nagy figyelmet kell fordítani arra, hogy a hallgatók a filológiai (irodalmi) és kultúratudományokkal kapcsolatos elméleti ismereteiket a gyakorlatban is tudják alkalmazni. 2016-ban ezt az antológia elkészítése jelentette, amely során a professzor asszony Pesti Brigitta tanárnővel és a tanszék hat hallgatójával (Linda Bartal Claire, Caroline Domes, Flora Fillinger, Brigitte Grosse, Adél Éva Kiss, Olívia Zajkás) közösen dolgoztak. A hallgatók csoportokban válogattak drámai, epikai és lírai műfajok közül, amelyek német fordításban is megjelentek. Nagy hangsúly volt olyan műveken is, amelyek az egyes korszakokra nézve egyedi

jellegűek és egyben a világirodalmat is gazdagították. Ide tartoznak pl. Janus Pannonius epigrammái, Katona József *Bánk bánja*, Kármán József *Fanni hagyományai* és Esterházy Péter *Harmónia Caelestisje* is.

A következő lépést a fordítások kiválasztása jelentette, amely során az egyetem tolmács tanszékén előadó Buda György tapasztalatai nagyon hasznosak voltak, hiszen egy ember, sok esetben kollektív vagy kultúra szavait, érzelmeit nem mindig könnyű egy másik nyelven megszólaltatni. Különösen igaz ez az egyes régi magyar szövegtípusokra vagy a modern lírára. Így a választás során több tényezőre kellett egyszerre figyelni - nem lehetett a régebbi fordításokat sem figyelmen kívül hagyni.

A művek és fordítások egyeztetése, a grafikai rész megtervezése, valamint a lektorálás után az antológia végleges kivitelezése következett a Facultas kiadónál - 46 író és költő 90 műve:

- 1. KÖTET:** JANUS PANNONIUS (*Egy dunántúli mandulafáról, Kikacagja a római búcsúsokat/Ugyanarról, Kigúnyolja Galeotto zarándoklását, Pannónia dicsérete, Búcsú Váradtól, Mikor a táborban megbetegedett, Súlyos és kellemetlen kérdés, Egy leánnyal szeretne lefeküdni*), TINÓDI LANTOS SEBESTYÉN (*Zsigmond király és császárnak krónikája*), BORNEMISSZA PÉTER (*Siralmas énnéköm*), PÁZMÁNY PÉTER (*Isteni igazságra vezérlő kalauz: I.Hasznai a teremtett állatokról való elmélkedésnek*), ZRÍNYI MIKLÓS (*Szigeti veszedelem: Harmadik ének*), GYÖNGYÖSI ISTVÁN (*Márssal társalkodó murányi Vénusz: Második rész*), BETHLEN MIKLÓS (*Bethlen Miklós élete leírása magától Elöljáró beszéd: első rész*), MIKES KELEMEN (*Törökországi levelek: 16-20*), BETHLEN KATA (*Bethlen Kata önéletírása (részlet)*), KAZINCZY FERENC (*Az én boldogítóm, Az ő képe*), BATSÁNYI JÁNOS (*A franciaországi változásokra, A látó*), FAZEKAS MIHÁLY (*Ludas Matyi (Harmadik felvonás)*), KÁRMÁN JÓZSEF (*Fanni hagyományai I-V*), KISFALUDY SÁNDOR (*51. Dal, VII. Ének*), CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY (*Tartózkodó kérelem, Konstancinápoly (részlet), Az estve, A Magánossághoz, A Reményhez*), BERZSENYI DÁNIEL (*Magyarokhoz I., A közelítő tél*), KÖLCSEY FERENC (*Zrínyi dala, Zrínyi második éneke*), KATONA JÓZSEF (*Bánk Bán (Hatodik – Nyolcadik jelenet)*), VÖRÖSMARTY MIHÁLY (*A Guttenberg-albumba, Gondolatok a könyvtárban, A vén cigány, Előszó, Zalán futása (részlet), Csongor és Tünde: első felvonás*), EÖTVÖS JÓZSEF (*Magyarország 1514-ben*), ARANY JÁNOS (*Válasz Petőfinek, Harminc év múlva, Letéstem a lantot, Ősszel, Epilógus, Toldi: első és második ének*), PETŐFI SÁNDOR (*A szerelem, a szerelem, Egy gondolat bánt engemet, A XIX. század költői, Európa csendes, újra csendes, Reszket a bokor, mert, Szeptember végén, Minek neveztelek, János Vitéz I.-4.*), MADÁCH IMRE (*Az ember tragédiája: 15. szín*), JÓKAI MÓR (*Az arany ember: A "senki" szigete*), MIKSZÁTH KÁLMÁN (*Szent Péter esernyője: Az esernyő és szent Péter*), MÓRICZ ZSIGMOND (*Hét krajcár*);
- 2. KÖTET:** KAFFKA MARGIT (*Litánia, Hangyaboly*), KOSZTOLÁNYI DEZSŐ (*Édes Anna (részlet)*), CSÁTH GÉZA (*Trepov a boncolóasztalon*), KARINTHY FRIGYES (*Capillária: 3. fejezet*), DÉRI TIBOR (*Niki. Egy kutya története*), MÁRAI SÁNDOR (*Egy polgár vallomásai (részlet)*), SZERB ANTAL (*Utas és Holdvilág*), ILLYÉS

GYULA (*Testvérek, Egy mondat a zsarnokságról, Puszták népe* (részlet)), ÖRKÉNY ISTVÁN (*A színész halála, Jelenség*), NEMES NAGY ÁGNES (*A szomj, A tó, De nézni, Félelem, Madár*), KÁNYÁDI SÁNDOR (*Fától fáig*), KERTÉSZ IMRE (*Sorstalanság* (részlet)), GALGÓCZI ERZSÉBET (*Vidravas*), TANDORI DEZSŐ (*Itt, ott / Negyven cigarettám, Madárzsoké*), PETRI GYÖRGY (*Papír, papír, zizeges*), RAKOVSKY ZSUZSA (*Fehér-fekete*), ESTERHÁZY PÉTER (*Harmónia Caelastis* (részlet)), KUKORELLY ENDRE (*Penetráns sürgölődés a boldogságban*), BORBÉLY SZILÁRD (*Nincstelenek: már elment a Mesijás?*), TÓTH KRISZTINA (*Pixel*).

Ami ezt az antológiát talán egyedivé teszi, azok a művekhez csatolt rövid életrajzok és portrék - felkeltve így is az érdeklődést irodalmunk remekei iránt.

Anthologie. Ungarische Literatur von ihren Anfängen bis in die Moderne I. (2016), (szerk. Seidler Andrea, Pesti Brigitta; összeáll. Bartal Claire Linda, Domes Caroline, Filinger Flora, Grosse Brigitte, Kiss Éva Adél, Zajkas Olivia), Bécs, 199 o.

Anthologie. Ungarische Literatur von ihren Anfängen bis in die Moderne II. (2016), (szerk. Seidler Andrea, Pesti Brigitta; összeáll. Bartal Claire Linda, Domes Caroline, Filinger Flora, Grosse Brigitte, Kiss Éva Adél, Zajkas Olivia), Bécs, 129 o.